

The convolutions of these fibers are continuous, so that the interior of fibers does not appear and upper part is shown to have a zig-zag line, because of the extreme thinness of cell walls of the fibers, which makes possible to see the inferior part of convolutions also.

**ΑΦΡΟΔΙΣΙΟΛΟΓΙΑ. — Τὰ σημερινὰ ἀποτελέσματα τῆς θεραπείας τῆς σφί-
λιδος καὶ τῆς βλενορροίας διὰ τῆς πενικιλίνης, ὑπὸ Γεωργίου
Θ. Φωτεινοῦ.**

Πρὸ ἑπταετίας εἶχον κάμει ἀνακοίνωσιν εἰς τὴν Ἀκαδημίαν ὑπὸ τὸν τί-
τλον: «Τὰ ἡμέτερα ἀποτελέσματα διὰ τῶν Σουλφοναμιδῶν καὶ τῆς Πενικιλίνης
ἐπὶ τῶν ἀρρώστων τοῦ Νοσοκομείου Ἀνδρέου Συγγροῦ, πασχόντων ὑπὸ ἀφρο-
δισίων καὶ δερματικῶν νόσων καὶ κρίσεις ἐπ' αὐτῶν»¹.

Σήμερον, διὰ τετάρτην ἤδη φορὰν, ἔχω τὴν τιμὴν νὰ μοῦ ἐπιτραπῇ, ὅπως
ἀνακοινώσω εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τὰ σημερινὰ ἀποτελέσματα τῆς θεραπείας τῆς
βλενορροίας καὶ τῆς σφίλιδος διὰ τῆς πενικιλίνης. Διὰ τοῦτο ἐκφράζω εἰς Αὐ-
τὴν τὰς θερμότητας εὐχαριστίας μου.

Α') Κατὰ τὴν πρὸ ἑπταετίας ἀνακοίνωσίν μου, προκειμένου περὶ τῆς θε-
ραπείας τῆς σφίλιδος διὰ τῆς πενικιλίνης, εἶχον καταλήξει εἰς τὰ ἑξῆς συμ-
περάσματα:

1) Πᾶσαι ἀνεξαιρέτως αἱ ἐκδηλώσεις τῆς πρώτης, δευτέρας καὶ τρίτης πε-
ριόδου τῆς σφίλιδος ἐξαφανίζονται διὰ τῆς πενικιλίνης. Ἡ δὲ κατὰ Wassermann
ἀντίδρασις τοῦ αἵματος τῶν ἀρρώστων μετατρέπεται ἀπὸ θετικῆς εἰς ἀρνητικὴν.

2) Μετὰ τὴν θεραπείαν διὰ τοῦ νέου φαρμάκου παρατηρήθησαν κλινικαὶ
καὶ ἐργαστηριακαὶ ὑποτροπαὶ τῆς σφίλιδος. Ἐπομένως δὲν δυνάμεθα νὰ ὀμι-
λῶμεν περὶ ἰάσεως τῆς νόσου.

3) Πρέπει νὰ καθορισθῇ διὰ πόσων ἑκατομμυρίων μονάδων πενικιλίνης
καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον πρέπει νὰ θεραπεύεται ἡ νόσος.

4) Μόνον ἢ ἐπὶ μακρὸν χρόνον κλινικὴ καὶ ἐργαστηριακὴ παρακολούθησις
ἀρρώστων θεραπευθέντων διὰ τοῦ νέου φαρμάκου θὰ διδάξῃ ἡμᾶς, ἐὰν ἢ σύ-
φιλις ἰᾶται διὰ μόνης τῆς πενικιλίνης, ἢ ἐὰν ἢ θεραπεία αὐτῆς πρέπει νὰ συν-
δυάζεται μετὰ τῆς παλαιᾶς θεραπείας.

5) Ἡ σύφιλις πρέπει, τό γε νῦν ἔχον, νὰ θεραπεύεται διὰ τῆς παλαιᾶς
θεραπείας, ἴτοι τῶν ἀρσενικούχων, βισμούθιούχων καὶ ὑδραργυρούχων σκευα-

¹ Πρακτικά τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν. Τόμ. 21ος, 1946, σελ. 189 - 198.

σμάτων, εἰς τὴν ὁποίαν, ἀπαραιτήτως, πρέπει νὰ προστίθεται καὶ ἡ νέα διὰ τῆς πενικιλίνης θεραπεία. Ἄλλως, οἱ ἰατροὶ οἵτινες συνιστῶσι τὴν θεραπείαν τῆς σφυίλιδος διὰ *μόνης* τῆς πενικιλίνης θὰ ὑπέχωσι βαρυτάτην εὐθύνην ἀπέναντι τῶν ἀρρώστων καὶ τῆς κοινωνίας καθόλου.

Ταῦτα ὑπεστήριξα κατὰ τὴν πρὸ ἑπταετίας ἀνακοίνωσίν μου.

Σήμερον ἔχω τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσω εἰς τὴν Ἀκαδημίαν, ὅτι πάντα ἀνεξαιρέτως ὅσα εἶπον τότε ἐνώπιον αὐτῆς διὰ τὴν θεραπείαν τῆς σφυίλιδος διὰ τῆς πενικιλίνης ἐπληθεύθησαν κατὰ τὴν διαρρεύσασαν ἑπταετίαν, καθ' ἣν παρεκολούθησαμεν ἀρρώστους τοῦ Νοσοκομείου Α. Συγγοῦ, ὑποβληθέντας εἰς τὴν θεραπείαν ταύτην. Ἐν αὐτῷ δὲ πόρισμα ἐξάγεται καὶ ἐκ τῆς πείρας τῶν περισοτέρων συναδέλφων ἡμετέρων τε καὶ ξένων, διότι παρὰ τὴν ὑποστήριξιν, ἰδίως ὑπὸ Ἀμερικανῶν ἰατρῶν, ὅτι ἡ σφύλις δύναται νὰ ἰαθῇ διὰ *μόνης* τῆς πενικιλίνης, ἡμεῖς, ἐκ τῶν πρώτων, εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἀντετάχθημεν εἰς τὴν γνώμην ταύτην, ὑποστηρίζαντες τὴν παλαιὰν θεραπείαν εἰς τὴν ὁποίαν προσεδέσαμεν καὶ τὴν νέαν διὰ πενικιλίνης. Εὐτυχῶς τὴν ἡμετέραν γνώμην ἠκολούθησαν ἔκτοτε πάντες οἱ παρ' ἡμῖν ἀφροδισιολόγοι ἰατροί, ἐξ ὧν, πάντες σχεδόν, διέτέλεσαν μαθηταὶ τοῦ Νοσοκομείου Α. Συγγοῦ.

Ἡ συνδεδυασμένη αὕτη μέθοδος θεραπείας ὑπεστηρίχθη, ἐσχάτως, καὶ κατὰ τὰ δύο ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου Διεθνῆ Δερματολογικὰ Συνέδρια ἐν Λονδίνῳ καὶ Παρισίοις. Σήμερον δὲ πάντες σχεδόν οἱ ἀνὰ τὴν ὑφήλιον ἰατροὶ συνιστῶσι τὴν παλαιὰν δι' ἀρσενικούχων καὶ βισμούθιούχων σκευασμάτων θεραπείαν εἰς τὴν ὁποίαν προσθέτουσι καὶ τὴν διὰ πενικιλίνης νέαν θεραπείαν.

Τὸ ἴδιον, ἀκριβῶς, εἶχε συμβῆ πρὸ τεσσαράκοντα καὶ δύο ἐτῶν μὲ τὸ 606 (Salvarsan). Ὁ ἀνακαλύψας τοῦτο Ehrlich εἶχεν ὑποστηρίξει ὅτι ἡ σφύλις ἰᾶται διὰ *μῆς* καὶ *μόνης* ἐνέσεως τοῦ φαρμάκου τούτου. Μετὰ παρακολούθησιν ὅμως ἀρρώστων τοῦ Νοσοκομείου Α. Συγγοῦ, ὑποβληθέντων εἰς τὴν διὰ τοῦ 606 θεραπείαν εἶχον καὶ τότε, ἐκ τῶν πρώτων, ὑποστηρίξει κατὰ τὸν ἐπὶ καθηγεσίᾳ, ἐναρκτήριον λόγον μου¹, ὅτι οἱ σφυιλιδικοὶ ἔπρεπε νὰ ὑποβάλλωνται εἰς τὴν παλαιὰν δι' ὑδραργύρου καὶ ἰωδιούχου καλίου θεραπείαν εἰς τὴν ὁποίαν ὅμως νὰ προστίθεται καὶ ἡ διὰ τοῦ 606. Ὅσον δὲ ἀφορᾷ εἰς τὴν διὰ *μῆς* καὶ *μόνης* ἐνέσεως 606 θεραπείαν τῆς νόσου ἀντετάχθημεν ἐπίσης εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς, ὃ δὲ χρόνος μᾶς ἐδικαίωσε πλήρως, διότι ἀπὸ μῆς ἐνέσεως τοῦ φαρμάκου ἐφθάσαμεν σὺν τῷ χρόνῳ εἰς 50.

Ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν χρησιμοποιουμένων ἐκάστοτε ἑκατομμυρίων μο-

¹ Ἐναρκτήριος ἐπὶ Καθηγεσίᾳ λόγος μου. Ὀκτώβριος 1910.

νάδων πενικιλίνης, οὔτος ἀπὸ ἑνὸς ἑκατομμυρίου διακοσίων χιλιάδων μονάδων, τῶν χρησιμοποιηθεισῶν ἀρχικῶς, ἔφθασε βαθμηδὸν εἰς 15 ἑκατομμύρια μονάδας. Ὁ δὲ χρόνος καθ' ὃν πρέπει νὰ διαρκῆ ἡ θεραπεία δὲν καθωρίσθη εἰσέτι.

Ἐκεῖνο ὅμως τὸ ὁποῖον σήμερον ἐπιθυμῶ νὰ τονίσω, ὡς λίαν διαφέρον, εἶναι τοῦτο ὅτι τὸ *ἀκίνδυρον* καὶ τὸ *εὐκόλον* τῆς διὰ πενικιλίνης θεραπείας θὰ συντελέσωσι, δυστυχῶς, εἰς τὴν ἐξάπλωσιν τῆς συφίλιδος. Διότι εἶναι γνωστὸν ὅτι οἱ ἄρρωστοι ἅμα ἐμφανίσουν ἔλκωσιν τινα, ἀντὶ νὰ προσφεύγωσιν ἀμέσως εἰς ἱατρὸν πρὸς διάγνωσιν, ἐπιβαλλομένην πρὸ οἰασδῆποτε θεραπείας διὰ ὁδηγίας καὶ παρακολούθησιν, αὐτοὶ οἱ ἴδιοι οἱ ἄρρωστοι ὑποβάλλονται εἰς τινὰς ἐνέσεις πενικιλίνης ἄνευ συνεχίσεως περαιτέρω θεραπείας, ἀφοῦ, ἄλλως τε, ἀγνωοῦσιν, ἐὰν ἡ ἔλκωσις ἐκείνη ἦτο κἄν συφιλιδική. Οὕτως ἡ σύφιλις μὴ θεραπευομένη καταλήλως, δύναται μετ' ἄλλοτε ἄλλον χρόνον νὰ ἐμφανίσῃ νέας ἐκδηλώσεις, μεταδοτικὰς δι' ἄλλα πρόσωπα.

Ταῦτα τὰ περὶ τῆς θεραπείας τῆς συφίλιδος διὰ τῆς πενικιλίνης.

Β') Προκειμένου νῦν περὶ τῆς θεραπείας τῆς *βλενορροίας* διὰ τῆς πενικιλίνης, κατὰ τὴν πρὸ ἑπταετίας ἀνακοίνωσίν μου εἶχον καταλήξει εἰς τὰ ἑξῆς συμπεράσματα :

1) Τὰ διὰ τῆς πενικιλίνης θεραπευτικὰ ἀποτελέσματα εἶναι καταπληκτικά, ἀφ' οὔ ἡ νόσος ἰᾶται ἐντὸς ὀλίγων ὥρῶν, ἐν ᾧ πρὸ τοῦ νέου φαρμάκου ἦτο ἀδύνατον νὰ καθορισθῆ ὁ χρόνος τῆς ἰάσεως. Μία βλενορροία ἀρχίζει ἀλλὰ μόνος ὁ Θεὸς γινώσκει πότε θὰ τελειώσῃ, ἔλεγεν ὁ διάσημος ἱατρὸς Ricord εἰς τὸ ρητὸν τοῦ ὁποίου πάντες συνεφώνουν.

2) Ἡ πενικιλίνη θὰ συμβάλῃ εἰς τὴν αὔξησιν τοῦ πληθυσμοῦ τοῦ κόσμου, ἀφοῦ, ἔνεκα τῆς ταχείας ἰάσεως τῆς βλενορροίας δι' αὐτῆς, αἱ ἐπιδιδυμίτιδες καὶ αἱ σαλπινγοφθηκίτιδες, αἱ προκαλοῦσαι τὴν στειρώσιν, θὰ ἐλαττωθῶσιν.

3) Ἐὰν πάντες οἱ ἐκ βλενορροίας πάσχοντες ἦτο δυνατόν νὰ ὑποβληθῶσι, συγχρόνως εἰς τὴν διὰ πενικιλίνης θεραπείαν ἀσφαλῶς ἡ βλενορροία θὰ διεγράφετο ἐκ τῆς νοσολογίας καὶ ἡ ἀνθρωπότης θὰ ἀπηλλάσσετο μιᾶς σοβαροτάτης ἀπὸ πολλῶν ἀπόψεων νόσου.

Ταῦτα ὑπεστήριξα κατὰ τὴν πρὸ ἑπταετίας ἀνακοίνωσίν μου.

Σήμερον, δυστυχῶς, τὰ ἀνωτέρω ἔχουν ἀνάγκην ἀναθεωρήσεως, διότι τὰ ἐν ἀρχῇ θριαμβευτικὰ ἀποτελέσματα τῆς θεραπείας τῆς βλενορροίας διὰ τῆς πενικιλίνης, προϋόντος τοῦ χρόνου ἠλαττώθησαν σημαντικώτατα. Ἐν ᾧ δηλαδή, κατ' ἀρχὰς τὰ ἀποτελέσματα ἦσαν, πράγματι, καταπληκτικά, ἀφ' οὔ ἡ νόσος ἰᾶτο ἐντὸς ὀλίγων μόνον ὥρῶν καὶ ἐν ἀναλογία 100 %, ταῦτα κατῆλθον εἰς 80 %

καθ' ἡμετέρας καὶ ξένας στατιστικάς, ἰδίως ἀμερικανικάς. Τοῦτο δὲ ἐξηγεῖται ἐκ τῆς καταχρήσεως τῆς πενικιλίνης, ἡ ὁποία προκαλεῖ ἐθισμόν τοῦ γονοκόκκου πρὸς αὐτήν.

Ἄλλ' ἀνεξαρτήτως τῶν καθαρῶς ἐπιστημονικῶν αὐτῶν δεδομένων, θὰ μοὶ ἐπιτραπῇ, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ, νὰ φέρω εἰς γνῶσιν τῆς Ἀκαδημίας καὶ ἐν κέρδος μεγίστου *κοινωνικοῦ* ἐνδιαφέροντος παρ' ἡμῖν, τὸ ὁποῖον ὑπῆρξε συνέπεια τῆς ἀνακαλύψεως τοῦ νέου τούτου βιοθεραπευτικοῦ (ἀντιβιοτικοῦ) φαρμάκου.

Ἡ πενικιλίνη, δηλαδή, παρ' ἡμῖν συνέβαλε τὰ μέγιστα εἰς τὴν πραγματοποίησιν πάντων ἀνεξαιρέτως τῶν σκοπῶν διὰ τοὺς ὁποίους τὸ Νοσοκομεῖον Α. Συγγροῦ εἶναι προωρισμένον, συμφώνως μὲ τὴν διαθήκην τῆς δωρητρίας ἀειμνήστου Ἰφιγενείας Α. Συγγροῦ· ἦτοι διὰ τὴν ἐν αὐτῷ νοσηλείαν καὶ θεραπείαν τῶν πασχόντων *μόνον* ἐκ *μεταδοτικῶν* νοσημάτων, δηλαδή ἀφροδισίων καὶ μεταδοτικῶν δερματικῶν. Πρὸ τῆς ἐμφανίσεως τῆς πενικιλίνης, μὴ ὑπαρχουσῶν ἀρκετῶν κλινῶν διὰ πάντας τοὺς πάσχοντας ἐξ ἀφροδισίων καὶ δερματικῶν νοσημάτων, τὸ Ἰδρυμα ἐνοσήλευε *μόνον* τοὺς ἐξ ἀφροδισίων πάσχοντας, ὡς ἐπικινδυνωδέςτους εἰς τὴν δημοσίαν ὑγείαν καὶ ἰδίως τὰς ὑπὸ τῆς Ἀστυνομίας ἀποστελλομένας κοινὰς γυναῖκας, πασχούσας κατὰ τὸ πλεῖστον ἐκ βλενορροίας. Μετὰ τὴν χρησιμοποίησιν ὅμως τῆς πενικιλίνης, ὁπότε οἱ ἐκ βλενορροίας πάσχοντες ἠλαττώθησαν κατὰ πολὺ, τὸ Νοσοκομεῖον ἀπὸ ὀκταετίας καὶ πλέον, νοσηλεύει καὶ πάντας ἀνεξαιρέτως τοὺς πάσχοντας ἐκ δερματικῶν νοσημάτων, ἐξ ὧν τὰ πλεῖστα εἶναι μεταδοτικά. Ταῦτα δὲ εἶναι ὁ ἄχωρ (κασίδα) καὶ αἱ τριχοφυτίαι, ἀριθμούμενα κατὰ πολλὰς χιλιάδας ἰδίως εἰς τὴν ὑπαιθρον χώραν. Εἶναι δὲ ταῦτα τόσον μεταδοτικά, ὥστε, ἐὰν εἷς καὶ *μόνον* μαθητὴς ἐν τινι τάξει σχολείου πάσχει ἐξ αὐτῶν, δύναται νὰ μεταδώσῃ τὴν νόσον του ἐν βραχεῖ χρονικῷ διαστήματι εἰς ὀλόκληρον τὴν τάξιν. Ἔνεκα τούτου ἀπαιτεῖται πρὸς ἐγγραφήν εἰς τὸ σχολεῖον σχετικόν τι πιστοποιητικὸν ὑγείας. Ἐπίσης νοσηλεύονται εἰς τὸ Ἰδρυμα τοῦτο ἡ ψώρα, αἱ σταφυλοκοκκιάσεις, αἱ στρεπτοκοκκιάσεις, αἱ ποικίλαι μορφαὶ τῆς φυματίσεως τοῦ δέρματος, ἡ νόσος τοῦ Dühring, αἱ τοξικοδερμίαι, αἱ ἀλλεργικαὶ δερματοπάθειαι, αἱ πέμφιγες, αἱ ὁποῖαι συνήθως ἀπολήγουσιν εἰς θάνατον καὶ ἄλλαι δερματοπάθειαι.

Ἐπομένως, σήμερον, τὸ Νοσοκομεῖον Α. Συγγροῦ χάρις εἰς τὴν πενικιλίνην εἶναι μία πραγματικὴ *Δερματοσυφιλολογικὴ Κλινικὴ*, ὅπως συμβαίνει εἰς πάσας ἀνεξαιρέτως τὰς ξένας πολιτισμένας χώρας.

Εἰρησθῶ ὅτι ἡ βλενόρροια, ἰδίως αἱ ἐπιπλοκαὶ αὐτῆς, ἔπρεπεν ἐπὶ μὲν τοῦ ἀνδρός (στενώματα, προστατίτιδες, κυστίτιδες κ.λ.π.), νὰ νοσηλεύονται εἰς Κλινικάς τῶν Οὐροποιογεννητικῶν ὀργάνων, αἱ δὲ ἐπὶ τῆς γυναικός (μητρίτιδες,

σαλπιγγίτιδες, φοθηκίτιδες κ.λ.π.) εις Γυναικολογικάς Κλινικάς, ὅπως τοῦτο γίνεται εις πάσας τὰς ξένας χώρας. Διὰ τὰς κοινὰς μάλιστα γυναϊκας ὑπάρχουν *Εἰδικὰ Νοσοκομεῖα*. Ἐπειδὴ ὅμως παρ' ἡμῖν δὲν ὑπάρχουν τοιαῦτα Ἰδρύματα, ἐχρησιμοποιήθη πρὸς τοῦτο κατ' ἀνάγκην τὸ Νοσοκομεῖον Α. Συγγροῦ.

Οὕτως ἔχουσι σήμερον τὰ τῆς θεραπείας τῆς συμφίλιδος καὶ τῆς βλενορροΐας διὰ τῆς πενικιλίνης.

Ἐν ᾧ κατὰ τὸν κανονικὸν τοῦτον τρόπον συμφώνως τῇ Διαθήκῃ ἐλειτούργει τὸ Νοσοκομεῖον, ἰατροὶ τινες παρασυρθέντες ἐκ τῶν πρώτων ἀξιοθανυμάτων ἀποτελεσμάτων τῆς πενικιλίνης ἐπὶ τῆς βλενορροΐας, ἔσπευσαν νὰ δημοσιεύσωσι καὶ εἰς τὸν ἡμερήσιον ἀκόμη τύπον τὰ ἐξῆς καὶ ὑπὸ τοὺς τίτλους: «Τὰ ἀφροδίσια νοσήματα κατόπιν τῆς θεραπείας αὐτῶν διὰ πενικιλίνης θὰ ἐξαφανισθῶσιν. Τὸ Νοσοκομεῖον Α. Συγγροῦ θὰ κλείσῃ τὰς θύρας του. Τὸ Ἰδρυμα πρέπει νὰ χρησιμοποιηθῆ διὰ τὴν νοσηλείαν πασχόντων ἐξ ἄλλων νοσημάτων» κ.λ.π.

Τὰ ἐσπευσμένα ταῦτα δημοσιεύματα ἐγένοντο δυστυχῶς πιστευτὰ οὐ μόνον ὑπὸ τοῦ λαοῦ ἀλλὰ καὶ ὑπὸ σοβαρῶν ἐπιστημόνων, ἀκόμη καὶ ὑπὸ διαπρεπῶν συναδέλφων, καθηγητῶν τῆς Ἱατρικῆς Σχολῆς, τὸ δὲ Ὑπουργεῖον Κοινωνικῆς Προνοίας παρασυρθὲν ἐσκέφθη νὰ χρησιμοποιήσῃ τὸ Νοσοκομεῖον, κατ' ἀρχὰς διὰ πάσχοντας ἐκ τραχωμάτων (!), βραδύτερον διὰ λεπρούς (!!) καὶ τέλος νὰ προβῆ εἰς τὴν ἐπίταξιν τούτου διὰ τὴν ἐγκατάστασιν ἐν αὐτῷ τῶν Παθολογικῶν καὶ Χειρουργικῶν Κλινικῶν τοῦ Γενικοῦ Κρατικοῦ Νοσοκομείου Ἀθηνῶν (!!!)-

Ὡς πρὸς τὴν θρυληθεῖσαν *ἐξαφάνισιν τῶν ἀφροδισίων νόσων*, μετὰ τὴν χρῆσιν τῆς πενικιλίνης παραδεχόμεθα σήμερον ὅτι ἡ μὲν βλενόρροια τὰ μέγιστα ἠλαττώθη, οὐχὶ ὅμως καὶ ἡ σύφιλις, διότι αὕτη ἀλλαχοῦ ἀλλὰ καὶ παρ' ἡμῖν παραμένει, δυστυχῶς, ἡ αὐτὴ περίπου τὸν ἀριθμὸν, ὅπως πρὸ τῆς χρησιμοποίησεως τῆς πενικιλίνης. Τοῦτο δὲ ἐξάγεται παρ' ἡμῖν ἐκ τῶν ἐξῆς:

1) Ἐκ τῶν κατὰ μῆνα ἀποστελλομένων πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Κοινωνικῆς Προνοίας καταστάσεων τῶν νοσηλευομένων εἰς τὸ Νοσοκομεῖον Α. Συγγροῦ ἀσθενῶν καὶ τῶν προσερχομένων εἰς τὰ Ἐξωτερικὰ αὐτοῦ Ἱατρεῖα, σχετικῶς μὲ τὸν ἀριθμὸν καὶ τὰ νοσήματα ἐξ ὧν οὗτοι πάσχουσιν. Οὕτω προκειμένου περὶ συμφίλιδος, κατὰ τὸ ἔτος 1948 παρατηρήθησαν 188 νέαι μολύνσεις, κατὰ τὸ 1951 247, καὶ κατὰ τὸ ἔτος 1952, 251. Εἰς τὰς νέας ὅμως αὐτὰς μολύνσεις πρέπει νὰ προστεθῶσι καὶ αἱ περιπτώσεις τῶν κατὰ Wasserman καὶ Kahn θετικῶν ἀντιδράσεων τοῦ αἵματος, τῶν παρατηρηθεισῶν ἐπὶ ἀρρώστων οἵτινες δὲν ἔφερον μὲν τὸ συμφιλιδικὸν ἔλκος ἀλλὰ τὴν συνοδεύουσαν τοῦτο τυπικὴν συμφιλιδικὴν ἀδενίτιδα. Τοιοῦτοι ἀρρώστοι παρατηρήθησαν 884 κατὰ τὸ ἔτος 1951, 704 κατὰ δὲ τὸ 1952.

2) Ἐκ τῆς ἀπὸ 29 Δεκεμβρίου 1950 ἀποφάσεως τοῦ τότε Ὑπουργοῦ τῆς Κοινωνικῆς Προνοίας, διὰ τῆς ὁποίας οὗτος συνέστησεν *εἰδικὴν Ἐπιτροπὴν*, διὰ τὴν καταπολέμησιν τῶν ἀφροδισίων νοσημάτων, κατόπιν ὑπομνήματος τοῦ ἐπιθεωρητοῦ τῶν ἀφροδισίων νοσημάτων, διότι οὗτος εἶχε παρατηρήσει αὐξήσιν αὐτῶν.

3) Ἐκ τοῦ ἀπὸ 25ης Ἀπριλίου τοῦ 1952 ἐπείγοντος ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης κ. Μαύρου πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, τὸ Ὑπουργεῖον Κοινωνικῆς Προνοίας, τὴν Διεύθυνσιν τῆς Χωροφυλακῆς, τὴν Διεύθυνσιν τῆς Ἀστυνομίας πόλεων καὶ τὸ Νοσοκομεῖον Α. Συγγροῦ, εἰς τὸ ὁποῖον λέγονται ἐπὶ λέξει τὰ ἑξῆς: «Ἡ μόλυνσις δι' ἀφροδισίων νοσημάτων, ἰδίως ἐκ σφίλιδος, ἐξακολουθεῖ νὰ παραμένῃ εἰς ὑψηλὸν ἐπίπεδον, οὐδεμιᾶς ἐπιτευχθείσης προόδου εἰς τὴν κατὰ τὸ δυνατὸν περιστολὴν τούτων», Καὶ

4) Ἐξ ὅσων εἶπε, πρὸ ἑνδεκα περίπου μηνῶν, ὁ Πρόεδρος τῆς διεθνοῦς Ἐνώσεως κατὰ τοῦ ἀφροδισίου κινδύνου ὀλλανδὸς ἰατρός Hermanus, ὅστις εἰς διάλεξίν του γενομένην ἐν τῷ Νοσοκομείῳ Α. Συγγροῦ, τῇ 6ῃ Μαΐου 1952 ἐτόνισεν ἐπὶ λέξει τὰ ἑξῆς: «Τὰς περιπτώσεις *σφίλιδος* τὰς ὁποίας εἶδον σήμερον εἰς τὸ Νοσοκομεῖον Συγγροῦ δὲν τὰς βλέπω ἐπὶ ἕν ἔτος εἰς ὀλόκληρον τὴν Ὀλλανδίαν». Οὗτος ἀνέφερε συγχρόνως, ὅτι τοῦ ἐνεποίησε κατάπληξιν τὸ πλῆθος τῶν πασχόντων ἐξ *ἄχορος (κασίδας)* καὶ *τριχοφυτιῶν*.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀναμφισβητήτων γεγονότων ἀπορρέει τὸ συμπέρασμα, ὅτι δυστυχῶς ἢ ἀρχικῶς σχηματισθεῖσα, ἀστραπιαίως διαδοθεῖσα καὶ πιστευθεῖσα γνώμη περὶ ἐξαφανίσεως τῶν ἀφροδισίων νοσημάτων, ἔνεκα τῆς πενικιλίνης, δὲν εὐσταθεῖ. Ἀπεναντίας ὑπάρχει ἄμεσος κίνδυνος νὰ αὐξηθῶσι ταῦτα, ἰδίως ἡ σφίλις, ἀκριβῶς ἐκ τῆς ὑπάρξεως τῆς πενικιλίνης. Διότι οἱ ἐκ σφίλιδος πάσχοντες ἀναγινώσκοντες ἐν τῷ ἡμερησίῳ τύπῳ ἢ ἀκούοντες σφαιλερὰς γνώμας περὶ τῆς θεραπείας τῆς νόσου διὰ τῆς πενικιλίνης, παραλείπουσι τὴν παλαιὰν θεραπείαν καὶ ὑποβάλλονται *μόνον* εἰς τὴν διὰ πενικιλίνης καὶ δὴ ἀντιεπισημονικὴν, ὡς ἢ ὑπὸ βοηθῶν φαρμακείων, ὑπὸ μαιῶν, νοσοκόμων καὶ ὑπ' αὐτῶν ἀκόμη τῶν ἰδίων ἀρρώστων. Δεδομένου δ' ὄντος ὅτι ἡ σφίλις, μὴ καλῶς θεραπευομένη, δύναται, μετὰ πάροδον ἑτῶν νὰ προσβάλλῃ πολὺτιμα τοῦ σώματος ὄργανα, οἷον τὸν ἐγκέφαλον, τὸν νωτιαῖον μυελόν, τὴν καρδίαν, καὶ ἄλλα, πολὺ φοβοῦμαι ὅτι ἡ πενικιλίνη ἔνεκα τῶν ἀνωτέρω λόγων πολὺ θὰ συντελέσῃ εἰς τοῦτο, Οὕτω δὲ ἢ προϋοῦσα γενικὴ παράλυσις, ἢ προϋοῦσα κινητικὴ ἀταξία, αἱ παθήσεις τῆς καρδίας καὶ ἄλλων ὀργάνων θὰ αὐξηθῶσιν.

Ἐπίσης ἐκ τῶν ἀνωτέρω καταφαίνεται ὅτι ἢ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Προνοίας διαταχθεῖσα ἐπίταξις τοῦ Νοσοκομείου Α. Συγγροῦ ἦτο λίαν ἄστοχος,

διότι, ἐὰν αὕτη ἐπραγματοποιεῖτο, τρία ἔνεκα ταύτης θὰ ἐπληκολούθουν δεινά. Ἦτοι :

1) Ἡ Κοινωνία θὰ ἐστερεῖτο τοῦ μοναδικοῦ ἰδρύματος διὰ τὴν νοσηλείαν καὶ θεραπείαν τῶν πασχόντων ἐξ ἀφροδισίων καὶ δερματικῶν νοσημάτων, ἀφ' οὗ τὰ ἄλλα τέσσαρα ἐπαρχιακὰ τῆς αὐτῆς εἰδικότητος κατηργήθησαν.

2) Ἡ ἐπίταξις τοῦ Ἰδρύματος δι' ἄλλους σκοποὺς θὰ συνέβαλεν εἰς τὴν αὐξήσιν καὶ ἐπέκτασιν τῶν ἀφροδισίων νόσων. Καὶ

3) Τὸ Πανεπιστήμιον θὰ ἀπεξενούτο τῆς Δερματοστυφιλολογικῆς Κλινικῆς του, οἱ δὲ φοιτηταὶ τῆς Ἰατρικῆς καὶ τῆς Ὀδοντιατρικῆς καὶ αἱ μαθήτριά του Δημοσίου Μαιευτηρίου καὶ τοῦ τῆς Μαρίκας Ἡλιάδου θὰ ἐξήρχοντο τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τῶν Μαιευτηρίων τούτων ἀγνοοῦντες καὶ τὰς στοιχειώδεις ἀκόμη γνώσεις περὶ τῶν ἀφροδισίων καὶ δερματικῶν νοσημάτων, τὸ ὁποῖον πρῶτα συνέβαινε πρὸ τῆς Ἰδρύσεως τοῦ Νοσοκομείου Α. Συγγροῦ.

Ἡ Ἐφορεία τοῦ Ἰδρύματος καὶ τὸ Πανεπιστήμιον, τοῦ ὁποίου τὰ διδασκαστικά καὶ τὰ ἐπιστημονικά συμφέροντα ἐθίγοντο καιρίως, ἠναγκάσθησαν νὰ προσφύγωσιν εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας. Ἐν ᾧ δὲ ἀνεμένετο ἡ ἐκδίκασις τῆς προσφυγῆς ταύτης, ἥτις, ἔνεκα τῆς Διαθήκης ἀσφαλῶς θὰ ἀπέβαινεν ὑπὲρ τοῦ Ἰδρύματος, τὸ Ὑπουργεῖον Προνοίας προέβη τῇ 7ῃ Ἀπριλίου 1952 εἰς τὴν ἐπίταξιν τούτου.

Κατὰ τὰς ἐπανελημμένας καὶ μακρὰς συσκέψεις ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς ἐπιτάξεως τοῦ Ἰδρύματος, ἐν τε τῷ Ὑπουργείῳ καὶ τῷ Νοσοκομείῳ ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ πρώην Ὑπουργοῦ κ. Φωκίωνος Ζαΐμη, τοῦ πρυτάνεως τοῦ Πανεπιστημίου κ. Κων. Μουτούση, τοῦ κοσμητόρος τῆς Ἰατρικῆς Σχολῆς κ. Ἰω. Χρυσικοῦ, τοῦ προκοσμητόρος κ. Εὐγ. Φωκᾶ, τοῦ προέδρου τῆς Ἐφορείας τοῦ Νοσοκομείου καὶ καθηγητοῦ τῆς Ὑγιεινῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ κ. Γερ. Ἀλιβιζάτου, τοῦ ὁμοτίμου καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου, πρώην διευθυντοῦ τοῦ Νοσοκομείου κ. Γ. Θ. Φωτεινοῦ, τοῦ καθηγητοῦ καὶ διευθυντοῦ τοῦ Νοσοκομείου κ. Παναγ. Φωτεινοῦ, τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῶν ἀφροδισίων νοσημάτων κ. Νικ. Λογοθέτου καὶ τοῦ Διευθυντοῦ τῶν τεχνικῶν ὑπηρεσιῶν κ. Κυρρ. Μπίρη, ἃν καὶ κατεδείχθη δι' ἀκαταμαχῆτων ἐπιχειρημάτων τὸ ἀντικοινωνικόν, τὸ ἀντεθνικόν, τὸ ἀντιεπίδημονικόν, τὸ παρὰ τὴν Διαθήκην, τὸ ὑγειονομικῶς ἀκατάλληλον καὶ ἀσύμφορον διὰ τὸ Δημόσιον τῆς ἐπιτάξεως τοῦ Ἰδρύματος, ἐν τούτοις ἡ ἐπίταξις τούτου δὲν ἤρθη.

Τέλος μετὰ τὴν κυβερνητικὴν μεταβολὴν καὶ τὴν μελέτην τῆς διαμειφθείσης ἀλληλογραφίας μεταξύ τοῦ πρώην Ὑπουργοῦ τῆς Κοινωνικῆς Προνοίας καὶ τῆς Ἐφορείας τοῦ Νοσοκομείου ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ Ὑπουργεῖου καὶ Ἀρχιάτρου κ. Ἰω. Κυριακοῦ, καὶ κατόπιν εἰσηγήσεως αὐτοῦ πρὸς τὸν νῦν

Υπουργὸν κ. Κ. Ἀδαμόπουλον ἢ ἐπίταξις τοῦ Ἰδρύματος ἤρθη τῇ 15ῃ Δεκεμβρίου 1952.

Οὕτω τὸ Νοσοκομεῖον Α. Συγγροῦ θὰ συνεχίση τὴν πραγματοποιήσιν πάντων ἀνεξαιρέτως τῶν σκοπῶν, τοὺς ὁποίους ἡ ἀείμνηστος δωρήτρια Ἰφιγένεια Α. Συγγροῦ διὰ τῆς Διαθήκης της ὥρισε· διότι, σήμερον, ἐπαναλαμβάνω καὶ τονίζω, τὸ Νοσοκομεῖον, χάρις εἰς τὴν πενικιλλίνην, δύναται νὰ νοσηλεύη καὶ θεραπεύη οὐ μόνον τοὺς συφιλιδικούς ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς ἐκ μεταδοτικῶν δερματικῶν νοσημάτων πάσχοντας, ἐν ᾧ πρὸ τῆς χρησιμοποίησεως τῆς πενικιλλίνης δὲν ἠδύνατο νὰ τὸ πράξῃ, ἔνεκα τῆς πληθύσεως τῶν ἐκ βλενορροίας πασχόντων.

ΑΣΤΡΟΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΑ.— Αἱ ἐποχιακαὶ θερμοκρασίαι τοῦ ἀέρος κατὰ τὰς περιόδους τῆς ἡλιακῆς δράσεως, ὑπὸ Ἰωάννου Ν. Ξανθάκη*. Ἀνεκοινώθη ὑπὸ τοῦ κ. Βασ. Αἰγινήτου.

Εἰς προηγουμένας ἐργασίας μας¹ ἐδείξαμεν ὅτι αἱ μέσαι μηνιαῖαι θερμοκρασίαι τοῦ ἀέρος ἐπαληθεύουν τὰς κάτωθι σχέσεις:

$$(1) \quad T_{\mu,i} = \frac{1}{2} (T_i + T_{13-i}) = A + C \cdot \sin (L_i - V)$$

$$(2) \quad \frac{T_{13-i}}{T_i} = \frac{P}{1 - e \cdot \cos (L_i - W)}$$

$i = 1, 2, \dots, 6$

Αἱ σχέσεις αὗται, τῶν ὁποίων ἐδόθη ἤδη ἡ θεωρητικὴ δικαιολογία², ἐφηρμοσθησαν λίαν ἱκανοποιητικῶς, ἢ μὲν (1) εἰς 6 τόπους τοῦ Βορείου ἡμισφαιρίου, ἢ δὲ (2) εἰς 180 τόπους τοῦ Βορείου ἡμισφαιρίου καὶ εἰς 40 τόπους τοῦ Νοτίου ἡμισφαιρίου. Ἡδη, τῇ βοηθείᾳ τῶν δύο τούτων σχέσεων, θὰ ζητήσωμεν νὰ μελετήσωμεν τὰς ἐποχιακὰς θερμοκρασίας τοῦ ἀέρος καὶ τὸ εὖρος τῆς ὑπεροχῆς τῆς θερμοκρασίας εἰς 6 τόπους τοῦ Βορείου ἡμισφαιρίου κατὰ τὰς διαδοχικὰς περιόδους τῆς

* JEAN XANTHAKIS: «Les températures saisonnières de l'air pendant les périodes de l'action solaire».

¹ «Περὶ τῆς συμμετρικῆς κατανομῆς τῶν μέσων μηνιαίων θερμοκρασιῶν τοῦ ἀέρος» Πρακτικὰ Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, σελ. 47 ἔξ. τοῦ παρόντος τόμου.

«Relation between the mean monthly air temperatures in the temperate Zones». Thessaloniki University Press 1948, and Bul. of the Amer. Met. Soc. V 29, N° 10, 1948.

² Justification theorique d'une relation empirique entre les valeurs moyennes mensuelles de la température de l'air et de la radiation solaire. Practika de l'Academie d'Athènes t. 27, σελ. 168 - 178, 1952.